

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neînscrise nu se
rețin.

INSERATE,
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BUREOURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Duker Nachf.
Nur. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf. Anton Ooppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsebet-Köztut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o soră garmond pe o săptămână
10 bani pentru o publicare.
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o soră 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVI.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare.
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 36.

Brașov, Sâmbătă 15 (28) Februarie.

1903.

Hotărîrea Kossuthiștilor.

În tabăra partidei kossuthiste s'a decis așa-dăr a continua lupta în contra proiectelor de lege militare. Au trecut cinci săptămâni, de când s'a început în cameră desbaterea asupra lor. Până acuma au vorbit vre-o trei-deci de membri ai numitei partide și mai sunt încă vre-o cinci-deci, gata de a ține vorbiri lungi pentru continuarea obstrucțiunii, căci de acesta e vorba. Afară de aceștia sunt membrii grupului Szederkenyi și aceia ai partidei populare, cari s-au solidarizat cu kossuthiștii în combaterea proiectelor militare.

În ajunul conferenței de alaltă-eri a partidei independiste se vorbea, că câți-va dintre membrii ei vor face propunerea ca partida să curme lupta în contra proiectelor militare, ținând seamă de exigențele constelației actuale politice. S'a întâmplat însă, că cu câte-va ore mai înainte, în după amăza acelei zile, vice-președintele partidei, care între toți se bucură adî în cercurile kossuthiste de cea mai mare popularitate, Bela Barabas, ținuse un discurs în cameră, cu care a făcut senzație debitând părerea și ideile cele mai extreme anti-austriace, anti-dinastice și contrare armatei comune și organizației sale actuale și terminând cu asigurarea solemnă, că ei, independiștii, se vor împotrivi din răspuțerî proiectului de lege și nu-l vor primi.

Arăsta vorbire a lui Barabas a impresionat așa de mult pe soții săi din partid, încât cei ce și propuseră a pleda pentru schimbarea atitudinii obstrucționiste, nici că s'au mai gândit a dice un singur cuvânt în această cestiune. Resultatul a fost, că clubul kossuthist a luat decisiunea unanimă, de a continua cu hotărîre lupta în contra proiectelor militare, ér organul grupului Barabas

anunță acesta cu îngâmfarea îndatinată, scriind:

„D-l Pittreich (ministrul comun de război) d-l Beck (șeful statului major general) și generalii săi, cari toți sunt membrii a celui mai înalt „Hofkriegsrath“, s'ia odată la cunoștință, că de geaba au hotărît ei în Viena mărirea contingentului armatei, căci în Ungaria nu vor pute strînge mai mulți recruți, decât au strîns până acuma“.

După-cum am indicat deja fracțiunile opozițiunii maghiare sunt în stare a continua campania lor obstrucționistă cu succes și pot trăgăna încă o lună, două, decă nu și mai mult, desbaterea asupra proiectelor militare.

Atitudinea acesta a opoziției aduce pe guvern în mare strîmtoare și de nu cumva mâne, poimăne baronul Fejervary, cel atât de urgisit și numit „slugă al dinastiei“, va aduce de la Viena câteva nouă concesiuni, fie și mai neînsemnate, pentru îmblîndirea șovinismului „indignat“, ușor li-se va pute întâmpla și prociorilor erei lui Szell, ceva omenesc și întreg ministerul pôte să se vadă constrîns a se retrage.

La acesta a făcut aluziune Barabas în vorbirea sa, când a dis că guvernul său va retrage proiectele, său va da garanță tare, că toate drepturile națiunii se vor valora față cu armata și în armată.

A mers însă un pas și mai departe vice-președintele independiștilor, cel cu gura mare, și nu s'a mîrginit numai a amenința guvernul și a-i cere să disolve dieta și să aducă proiectele militare înaintea alegătorilor țării, ci a mers până a amenința și dinastia, declarând, că interesele ei contrastază mereu cu ale națiunii maghiare.

Nu se va spăria lumea de aceste amenințări ale reprezentantului cercului Oradiei-mari. Cu toate acestea nu

trebuie trecut cu vederea, că în și-nul poporului maghiar s'a produs un curent puternic în contra proiectelor militare și a organizației armatei.

Vorbitorul din cestiune al kossuthiștilor a fost în poziție a dovedi, că sunt mai mulți deputați guvernamentali, cari apără în mod servil proiectele guvernului, pe când alegătorii lor maghiari au protestat de acasă unanim în contra acestor proiecte.

Aceste sunt rezultatele agitațiunii purtate neîntrerupt și fără cruțare, și cei-ce au sîmănat vînt, vor căpăta furtună.

Tunuri nouă pentru artileria română. Unele diare din București au răspândit scirea cum că ministrul de război ar fi făcut o importantă comandă de tunuri nouă la fabrica Krupp, fără să fi procedat la experiențe suficiente asupra nouelor piese și în paguba ofertelor analoge făcute de alte case mari din Europa.

Aserțiunea dice „L'Independance Roumaine“ organ guvernamental, e falșă. Administrația războiului studiază într'adevăr cestiunea renouirii artileriei noastre, dăr nu s'a fixat încă asupra alegerei în această privință. Fabrica Krupp, dice mai departe numitul diar, a prezentat patru tunuri cu tir repede și cu frână hidraulică de un model care se apropie de cel adoptat de armata franceză și cu cari se fac acum experiențe pe câmpul de tir de la Dadi-lov, dăr încercările sunt abia la început, aceste încercări nu vor fi gata de cât în Octomvrie viitor și este imposibil de prevăduț de pe acum care va fi rezultatul și părerea comitațului superior al artileriei, care le urmărește și va avé să se pronunțe. „Adaugem“ sfîrșește „L'Indep. Roum.“ „că nici o hotărîre nu se va lua decât după studii seriose și îndelungate experiențe“.

Nouă proiecte de lege ale guvernului român. Eri consiliul de miniștri s'a sfătuit asupra proiectelor de lege, care vor trebui să fie votate de ca-

meră înaintea închiderii sesiunii ei ordinare (1 Martie v.):

Ministrul de interne d-l V. Lascăr studiază acum un proiect de reformă a administrațiunii. Acest proiect prevede, că în viitor secretarii comunelor rurale (notarii), ajutorii de sub-prefecți și sub-prefecții vor trebui să împlinescă ore-cari condițiuni de admisibilitate.

În ce privește proiectul de organizare a poliției generale a statului, pe care ministrul de interne l'a prezentat deja camerei, el se află acuma în desbaterea birourilor camerei.

Ministrul de finanțe d-l Emil Costinescu a depus alaltă-eri pe biroul camerei un proiect de lege, ce tinde a reduce taxa pentru consumațiunea zaharului cu 5 centime. — Se mai vorbește, că ministrul de finanțe are de gând a presenta camerei și un proiect de lege pentru reducerea drepturilor asupra consumațiunii berei.

Probleme economice.

(Reuniuni de credit și economie. Societăți cooperative de producțiune și desfacere.)

III.

În următoarele vom desfășura amănunțit vederile și părerile, ce ni-le suscitază problema concentrării și ameliorării producțiunii noastre naționale în ținuturile din cestiune:

Ne-am întrebant, când am cetit prospectul de înființare a unei nouă bănci „Porumbăceana“ în Porumbacul-de-jos, la ce are să servescă ea și care-i este scopul specific și propriu al ei, când Viștea este la o palmă de loc de ea cu „Olteana“, ce există deja de 10 ani? Ne-am întrebant, decă nevoile ivite din nou nu s'ar fi putut satisface cumva prin mărirea capitalului social al băncii deja existente și care dispunea deja de 10 ani de un personal instruit și cu ore-care esperiență?

În împrejurările mai sus schițate ale acestor ținuturi, am înțelege mult mai bine fundarea unei bănci ori societăți pe acțiuni, ori comandită, pentru punerea în es-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Istoria unei crime.

De Maxim Gorki.

(4) (Urmare)

— Du-te numai, du-te, dicea el rinjindu-se. „Mă-ta o să se bucure tare, vedînd, ce căștig frumos ai avut și cât de elegant ești îmbrăcat!“

Pe Ionel îl mai reținea în oraș și speranța mută, că în cele din urmă totuși o să reușescă a intra în vr'o slujbă. Uneori credea, că se va găsi vr'un om bogat, căruia i-se va face milă de el, altă-dată credea că Salakin va găsi vr'un mijloc spre a-l scoate din caliciei. Speranța acesta o avea de altmintrea și Salakin, care dicea adesea: „Nu face nimica! O să găsim noi o portiță! O să vești, că are să fie bine!“

Și o dicea acesta cu un aer de mare încredere în sine, uitându-se în același timp foarte aspru la Ionel. În urma acestora lui Ionel i-se sugera mereu credința, că Salakin va isbuti în cele din urmă.

Cu toate acestea cum stătea așa culcat lângă tovarășul său, îi veni în gând,

că ar fi bine să-i cadă din plafond lui Salakin o cărămidă în cap și să-l trimită pe cealaltă lume. Și își aducea aminte, cum în noaptea trecută îi deșteptă pe toți din somn un țipet strident și parcă vedea și acuma fața plină de sânge a unuia, dintre tovarășii din suterană, în capul căruia cădușe o cărămidă...

— Multă brînză n'ai fi putut cumpăra pe cele șese-deci de copece ale tale. Decă însă...

— Ce?
— Decă ai avé curagiul...
— Ce să fac?
— Ei, nimica.

Ionel se puse pe gânduri, apoi dișe: „Nu scii să întreprinđi nici tu nimica. Ești un derbedeu și un palavragiu!“

— Eu?
— Tu.
— O ho! Eu ași scii să întreprind ceva.
— Să te ved!
— Să-ți spun?
— Spune!
— Eu ți-o spun, dăr...

— Nu scii nimica să spuni, replică Ionel apăsant.

Salakin începù să se agite și să se întorcă și sucescă neliniștit în culcuș, ér Ionel îi întorse spatele, suspinà desperat și șopti: „Dómne, Dumneđeule! Măcar o cójă de pâne!“...

Stătură cât-va timp tăcuți și nemișcați, apoi se ridică Salakin, își aplecă capul peste Ionel, își apropiă buzele de urechea lui și îi spuse încet: Ioane, — ascultă! Haid'cu mine!

— Unde? întrebă Ionel tot așa de încoet.

— La Borissovo.
— Ce să facem acolo?
— Am să-ți spun pe drum.
— Spune-mi acuma!
— Haide, să plecăm odată. Am să-ți spun pe urmă. Să mergem și să-l prădăm pe Mafteiu...

— Ba să te ia dracul! dișe Ionel îngrijat și necăjit.

Salakin însă se aplecă din nou la urechea lui și îi șopti: „Ascultă-mă: nimic nu e mai simplu! Mergem acolo, facem ispravă bună și ne întorcem éráși aici! Cine să ne bănuescă de ceva. Eu cunosc acolo toate cărările, — sciu toate în-cuierile, sciu unde-și ține Mafteiu banii...“

are și argintărie — linguri și d'al d'astea într'un dulap cu uși de sticlă...

Respirația ferbinte a lui Salakin încăldi obrazul lui Ionel și frica începù să dispară din sufletul lui. Cu toate acestea îi răspunse: „Fugi d'aci diavole!“

— Dăr ai nițică răbdare. Pe urmă am pute să ducem o viață! Gândesce-te bine: o singură dată — și pe urmă ne săturăm, ne cumpărăm haine si cisme...

Ionel tăcea, Salakin însă îi vorbea mereu la ureche.

În sfîrșit întrebă Ionel: Are Mafteiu mulți bani?

5.

Trei zile după această convorbire, amândoi mergeau des de dimințat pe drumul de țără, umăr la umăr, și Salakin vorbea foarte convingător cătră tovarășul său, uitându-i-se în ochi: „Mă înțelegi, întâiî aprindem șura cu fînul — și când or da flacările, vor alerga toți se stingă — Mafteiu va fi și el la șură, ér noi mergem și jefuim!...“

— Și decă ne vor prinde? întrebă Ionel îngrijat.

ploatare a vr'unui munte, prin înființarea de lăptării și cășerii sistematice, s'eu lua-rea în tăiere a vre-unei păduri seculare din numărusele păduri de brad și molid încă neatinse de seculare ale comunelor, s'eu pentru deschiderea unei cariere de p'etră, ori mine de cărbuni, s'eu pentru a încurajia și crea un debușeu industriei textile de casă românească și a-o scôte din *Fundata și Poiana M'erului* la lumina Țilei, de a-o perfecționa și fasona și a-i deschide drumul și debușeuul câtră centrele și piețele mari de consumațiune și defacere. Altul p'ôte ar fi găsit, că este mai util un *sindicat agricol* și de producțiune, cu menirea de-a încurajia cultura merelor p'atule în massă (carî în grădinile și moșiorele comasate și în clima r'ecorôsă de la Bran până sus la Cruce, ca în cele de la Poiana M'erului, Tohane, Z'ernesci și până pe la Holbav reușesc de minune) ca cu toții să se pună pe o cultură intensivă a merelor, pe carî să le adune apoi la Z'ernesci ori Tohan, ca stațiune principală de concentrațiune și espedițiune cumulativă. Acesta era evident un mare bine și de folos pentru popor.

Am înțelege mai mult scopul și rostul, când una din băncile nou înființate, s'ar puté l'auda, că dă banii c'un procent mai scăduț decât cealaltă, ca prin concurența ce-i va face, să-o siléscă și pe cealaltă să-și reducă scontul ei în favorul obștei, însă acesta de sigur, că nu-o va puté face.

Dér a înființa o bancă ca să dai banî cu dobândă, numai și numai fiind-că și ceilalți *au bancă și dau banî cu dobândă*, — întrebăm, ce profit o să tragă de aici poporul, avuția și producțiunea națională?!

Același lucru și observațiune este de Țis și în privința „Porumbăcenei“ față de „Olteana“. Scopul ei ar fi fost mai laudabil, decât se înființa ca să introducă *irrigațiunea* prin regularea numărusele vâi de munte pentru udarea f'enașelor, ca să le p'otă ȳmenii cosi de 4—5 ori pe an în loc de odată s'eu de două ori, s'eu de a lua în exploatare și a pune în tăiere unele părți din numărusele păduri comunale seculare și punerea lemnului în vânzare, ce ađi se putreșcesc în pădure fără de nici un folos pentru nimeni, — prin aducerea de niscai-va tăietori și cioplitori de meserie, dela carî să învețe și cei localî debitarea și fasonarea sistematică a lemnelor, după calitate, de la Kraineri, Ruteni și Români din Maramureș, ca la cei localî de-ocamdată să le dea căștig și ocupațiune în decursul iernei și a sezonului mort la scurtarea lemnelor, estragerea și transportul lor, ér la alții la facerea de plantații și împăduriri noue, la punerea în valoare a unor terenuri sterile, care să servescă de model și exemplu și la alții, și care spese trec peste puterile unui singur

particular ori a vr'unei comune rurale. Aceste ar avé un scop și un rost bine determinat, și mult mai în favorul poporului agricol și al comunelor ca și al societărilor, decât a înființa o bancă numai pentru-că au și ceilalți bancă, ori pentru a scôte ceva venit mai mare la comună, ori plata pentru învățator.

Și decât pentru bănci de aceste s'ar alege cel puțin nisce centre mai mari, importante prin situația și traficul lor, ori pentru concentrarea și espedarea mai lesnicioasă a produselor regiunii, ori pentru daraverile însemnate ce se fac și se vor puté face cu timpul acolo!

Se scie, că tóte orașele și țirgurile din Transilvania, chiar decât au fost înființate *ab antiquo* de Români și au populațiune română în majoritate relativă, totuși ele au până astăđi mai mult un caracter străin, și alte națiuni și neamuri dictéză în ele și peste Români. Episcopii Blașului de la nemuritorul Inocențiu Klein au luptat din r'espusteri pentru a face din Blași *un oraș și municipiu românesc*, și n'au reușit nici până în Țiua de astăđi, cu tot gimnasiul și seminariul s'eu, ce datéză de un secul și jumătate, fiind-că le-au lipsit elementele în adevăr *producătoare*. Meseriașii și negustorii din satele noastre mai mari au fost și sunt încă străini de noi și ei înv'ertesc daraverile cele mari ale noastre bănesci și de tot felul de mărfuri le transformă în fabricate și manufacturi, dându-le o valoare mai mare. Decî în loc de a ne căuta și forma noi aceste centre mari de producțiune și defacere și a le aședa în nisce sate și orașe mai mari, cu populațiune numărôsă și trafic mai mare de tot felul și a dirigia și concentra într'ega producțiune națională locală acolo, la noi din contră vedem de cele mai multe ori o descentralizare din cele mai neînțelese și chiar absurde, ca și când Românul s'ar teme de lumina Țilei și de contactul cu lumea.

Kossuthiștii și dinastia.

(Un discurs în dieta ungară)

În ședința de Mercuri a dietei, deputatul independist *Barabas Bela* a ținut un discurs obstrucționist contra proiectelor militare. În partea a doua a discursului *Barabas* a atacat violent *dinastia*, din care causă presidentul Apponyi l'a chemat de repețe-ori la ordine, obiectându-i că nu-i permis a trage în discușiune persoana monarhului, căci în cazul din cestiune nu e vorba de un fapt al regelui, ci de un fapt al guvernului responsabil. Étă — după raportul Țiarului „Független Magyarorszag“, de la 26 Februarie — ce a Țis între altele *Barabas*:

Cetesce capitolele I—IV din arti-colul de lege XII: 1867 privitor la armată

și spune, că în înțelesul legii nu sunt datori să tolereze emblema vulturului cu două capete, stégul negru-galben și limba de instrucție și comandament germană. N'ar fi potrivite — întrebă oratorul — imnul maghiar, emblemele maghiare și cuvântul maghiar pentru mărirea puterii armatei? Se referă apoi la promisiunea regelui. Regele, Țice, a depus jurământ că va respecta legile și obiceiurile noastre. Să-și pună însă mâna pe inimă fie-care Maghiar și să se întrebe, decât avem armată s'eu nu? După lege avem, dér în realitate nu avem; avem însă vultur cu două capete, stég negru-galben. Nimeni să nu ne ia în nume de réu, decât spunem aici, că drepturile constituționale de domnitor nu se exercită după lege. El clar, deci că bărbății maghiari de la guvern nu-și împlinesc datoria și fac pe Maj. Sa să credă, că faptele lui nu numai că concordéză cu legile, ci sunt identice cu voința națiunii. Decă însă nustăm față în față nici cu Majestatea Sa prin voința-i arbitrară, nici cu negligearea datorinței din partea guvernului, atunci este un alt lucru, trebuie să fie un interes al dinastiei, care ni este cu totul străin; e străin și de regele maghiar, ca atare, e străin de națiune și nu servesce decât exclusiv pretensiunile și dorințele unei mari familii. Nu suntem bunî decât până atunci, când legile noastre concordéză cu scopurile necunoscute, ér decât nu concordéză, atunci colo sus sciu să ia în folosință și alte mijl'oce. Guvernul și legile sunt bune numai până când ele sunt acomodade de a satisface interesele dinastiei.

Aici jóca rol interese dinastice separate, căci decât n'ar fi așa, nu ni-s'ar impune colorî, embleme, limbă străine și nu ni-s'ar cânta mereu „Gotterhalte“. Care este scopul dinastiei? L'am cetit în constituția împ'ărătescă de la 1849: scopul este crearea unui imperiu unitar, care l'a urmărit și domnitorul actual, însă l'a suspendat prin pactul de la 1867. Tendința însă n'a încetat, ea numai odihnesce.

Nici un membru al dinastiei de Habsburg timp de 400 de ani n'a fost, care să nu fi încercat a călca în picioare drepturile și legile națiunii. Așa fiind, trebuie să constat, că *dinastia noastră nenațională este o nenorocire pentru noi*. Istoria adevereșce, că *tendința de contopire a dinastiei apasă de vécuri ca un blăst'êm asupra nenorociei națiuni și tendința acesta ne amenință cu nimicire....*

S'au împăcat regele și națiunea? Decă acesta să ia în înțelesul, că stăpânul și sluga se înțeleg unul pe altul, atunci da, s'au împăcat. E fapt, că ceea-ce stăpânul nostru doreșce, pretinde și ordonă, se împlinesce îndată, fiind-că așa se pretinde și se ordonă. Urméză apoi distincțiunile și decorațiunile.

Națiunea și-a împlinit fidel datoria morală, a tras vél peste trecut. Acesta însă nu se face de cealaltă parte. Ba vélul e aruncat, fiind-că e sup'erată națiunea acesta cu aceeași emblemă, cu același steag, cu același cântec urgisit „Gotterhalte“, cu care odinioră au eșecutat pe martirii noștri, au călcat în picioare legile și libertatea noastră.

Națiunea a înțeles pe regele s'eu, dér trebuie să constat, că regele nu și-a înțeles încă națiunea. Asta ne dóre mult...

Noi pretindem să ni-se dea legea, dreptul, emblema, stindardul, limba noastră. Să ni-se dea ceea-ce cu forța ni-s'a luat la 1849 și în epoca tristă, ce a urmat, și ceea-ce la 1867 ni-s'a promis. Când s'a făcut pactul, națiunea și-a dat din inimă iubirea și devotamentul, ér rezultatul a fost, că ni-s'a smuls arma din mână, arma cu care am puté apăra față de ori-cine legile și consștiuția noastră. Nu ni-au luat numai arma din mână, ci acum *ne au legat mâinile desarmate*. Pretensiunea nemilôsă merge și mai departe. I-se ia din gură națiunii și pânea, — căci regele s'a împăcat cu națiunea!

Oratorul se ocupă apoi cu cestiunea de mare putere o monarhiei austro-ungare și Țice, că acesta nu este decât un interes al Austriei. Ce plătesce „marea putere“, decât națiunea e s'eracă, cersitóre. Cestiunea de mare putere stă în legătură cu vanitatea casei din Habsburg.

Presentă o moțiune în care cere ca dieta să invite guvernul a presenta un proiect de lege, care să enunțe, că tóte ordinele Maj. Sale privitoare la armată, tóte decisiunile și numirile să fie valabile numai decât sunt subscribe și contrasemnate de ministrul de honveđi.

Barabas a vorbit apoi despre „*idea incompatibilității*“, și Țise:

Dinastia trebuie să p'ărășescă politica ei tradițională și tendința spre contopire. E o nenorocire, că fie-care membru al dinastiei permanent o rupe cu legil', drepturile și libertățile națiunii. S'a Țis, că suntem ingrați. Nu noi suntem ingrați față cu dinastia, ci dinastia e ingrată față cu noi. Vr'end însă să-mi încheiú vorbirea declar, că noi ne vom lupta cu arme parlamentare contra acestui proiect și decât vom vedé, că astfel nu ne putem ferici, atunci vom fi siliți a păși pe alt teren, vom fi siliți să abordăm *idea incompatibilității coronei împ'ărătului austriac și a coronei regelui ungar*.

Președintele: Declarația acesta se o-pune sancțiunei pragmatice și legilor fundamentale ale ț'erii, și de aceea ea nu se p'ôte permite.

Barabas: ȳmenii pot să creeze legi, își pot pune pe hârtie gândirile lor în formă de lege; este însă o lege mai puternică, ce nu permite, ca în inima *unii om*

— Asta nu se p'ôte, r'espunse Salakin. „Cine să ne prindă?“

Și adaogă în ton sever: „Ei vor trebui să stingă focul, nu să umble după hoți. M'ai înțeles?“

Ionel dădu din cap în semn de aprobare.

Era pe la începutul lui Martie. O zăpadă m'ole, l'ânôsă cădea din ceriul nours pe pământ și acoperea urmele celor doi ȳmeni, carî mergeau plini de speranțe pe drumul împ'ejmuit de nisce mestecenî.

— Ah, numai de am isbuti, Țise Ionel cu un suspin ad'enc.

— O să veđi, cât de ușor vom isbuti, r'espunse Salakin cu încredere.

— Să dea Dumneđu! Decă isbutim, cât trăiesc nu mă mai amestec în asemenea lucruri.

Cei doi prietini mergeau repede, căci îi cam sufla v'entul printre sdrențe. Salakin tot cu jacheta femeieșcă, care avea nenum'érate g'auri, prin carî eșia la ivelă vata murdară; în picioare avea o p'areche de ghete de p'aslă, în cap o căciulă sură. Ionel avea în locul mantalei v'endute un surtucl de colóre închisă, dér mâneca dréptă — nu se scie din ce causă — era

négră. În picioare avea nisce ghete de scórță, un chipiu cu cozorocul rupt, era încins cu o frânghie și s'ém'ena mai de grabă a lucrător bețiv din vr'o fabrică, decât a ț'eran.

În ajun Salakin șterpelișce nu sciu de unde o tingire de alamă și o mașină de călcat, pe carî le vinduse la un fierar: Avea în buzunar un b'anuț de cinci Țeci copece.

— Numai de ne-ar ajunge vr'o căruță, Țise Salakin. Altfel nu sosim până deséră — mai avem vr'o patru Țeci de verste. În cele din urmă am puté plăti fie-care câte cinci copece, ca să ne ducă o bucată de drum.

Zăpada le cădea încet pe cap, pe obrazî, în ochi, pe umeri, pe picioare. Pe de-asupra capetelor lor era un v'irtej permanent și înaintea lor nu puteau distinge nimica. Ionel mergea cu capul în pământ ca o m'arțogă b'etrână și bolnavă, pe care îl duce la hingher; Salakin însă flecărea necontenit și era f'orte vioiú.

— Nu mai sciu unde suntem și cât mai avem înainte! Zăpada asta! Pe deoparte este apă pe móra noastră, căci ne acopere urmele, dér totodată ni se îngre-

unéză aprinderea... Adevărat, nimic nu este în lume, care să fie în tóte privințele desăvârșit.

Fulgii de zăpadă deveniră mai micî, mai uscați și nu mai cădeau perpendicular și încet pe pământ, ci se rotiau vertiginos în aer. De odată se ivi o grămadă mare și întunecôsă din zăpadă. Era o zidire, al cărei acoperiș p'area ca turtit, sub povara maasselor de zăpadă.

— Aici e cărciuma lui Toma, Țise Salakin. Să intrăm și să ne încăldim cu un p'ahărel.

— N'ar fi réu, r'espunse Ionel, care tremura în tot corpul.

În fața birtului stătea o sanie ț'eră-nescă cu doi cai. Erau micî și cu p'erul creț, priviau cu ochii blândi la zăpadă și-și scuturau din când în când fulgii de pe gene. C'ómele lor nețăsălate erau acoperite cu un strat negru de praf.

— Aha, un negustor de cărbuni! Țise Salakin. Ce bine ar fi să aibă și el același drum, ca și noi.

În cărciumă la o măsură de lângă feréstră ședea un flăcău și bea bere. Lui Ionel i-se părú comică figura tin'erului cu nasul lui lung și cu fața perită. Negusto-

rul de cărbuni ședea cu gravitate, și alene pe scaun și își bea herea în înghițituri micî, ér după ce o beuse, începú să tușescă de se sgudui în tot corpul, prin ceea ce își perdú înfățișarea gravă de mai nainte.

Ionel se duse la tarabă, beú un pahar de rachiu și îi arată lui Salakin pe neguțatorul de cărbuni.

— Mergi la oraș? întrebă Salakin pe negustor.

Acesta se uită la el și r'espunse:

„Cu carul gol să mă duc eu la oraș?“

— Atunci vii din oraș?

— Ce te priveșce?

— Pe mine? Uite, eu și tovarășul ista ne-am angajat la mașina de oleiú din Berisovo... ia-ne și pe noi, decât mergi într'acolo.

Flăcăul se uită întâi la Salakin, apoi la Ionel, își turnă din nou bere, scóșce cu degetul o bucăciică de dop ce cădușe în pahar și Țise scurt:

„Nu pot să cunosc“.

— Ia-ne, te rugăm. Fii așa de bun. Iți dăm fie-care câte cinci copece...“

Fie-care scie, că
Semințele impregnate de năp
a le lui
MAUTHNER
 pentru nutreț, dau cele mai bune
 rōde, de asemenea că
 Semințele pentru grădini de bucătărie,
 furnisează cele mai frumoase
Zaravaturī,
 și din semințele de flori
 ale lui Mauthner ies cele mai
 frumoase flori.

Cu un cuvânt **semințele** lui
Mauthner sunt cele mai bune.
 depozitele cele mai mari și prețu-
 rile de tot ieftine. 865,3—48.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“
 din Brașov,
 se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge
 și lângă portul postal ardat, încă 2 bani pentru
 comandație.)

Scrieri literare pentru popor.

Excursiuni pe munții Terei Bârsei și
 a Făgărașului din punctul „La om“ de pe
 „Buceia“ până dincolo de „Negoiul“. Des-
 coperiri, întregite cu schițe istorice despre
 Castelele și țera Făgărașului de I. Turcu
 proto notar pensionat al comitetului Făgă-
 raș. Prețul 2 lei plus 10 b. porto.

Monologuri în versuri seria a 2-a după
 Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Uh-
 land, Emile Goudean, E. Grenet-Dancour
 și L. Raibonne, de Nicolae Țincu 1 cor
 plus 5 b. porto.

Istoria lui Stan Pățitul. Partea a II-a.
Femeia în versuri pentru popor de I. Tom.
 Totan învțător, preț. 20 b. plus 3 b. prt.

Buna chivernisă, carte pentru toți
 întocmită după ideile lui Sam. Smiles de
 Theodor V. Păcășianu. 40 bani plus 5 b.
 porto.

Buchete de flori, culesse din grădina
 limbii române pentru copii, fascicula III
 de I. T. Totan, inv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Ro-
 mânia, II. Prețul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă și versuri, de Sextil
 Puscariu. Prețul cor. 1.60 pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferența ținută
 a Atheneei române de C. Dissesou la 27
 Februarie 1885 prețul 50 b. plus porto 5
 bani.

Imbunătățirea stărei sătenilor de Gr.
 G. Pencescu, prețul 50 b. + 5 b. porto.

„Carnetul Rosu“, o interesantă no-
 velă nihilistă, tradusă din germană de Mo-
 șu. O broșură de 104 pagini, format octav
 mic. Broșura oferă o lectură ușoară și dis-
 tractivă. — „Moșu“ e cunoscut cetitorilor
 noștri din numeroasele sale lucrări publicate
 în foaia ziarului Gaz. Trans. Prețul cu
 posta 50 bani.

Dialogul Țiganului cu Săn-Petru la
 poarta raiului său glume și petrecere de
 ajuns Manual lucrat după biblia țigănească
 de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus
 5 b. porto.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Vi-
 ctor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milan roman. Nenuica sfânt.
 de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 bani
 porto.

Feciorul Popel. Facerea Joiței. O dra-
 goste a veacului. Roch a Catiței. Amedeo
 Madini. Din viața tristă După natură. Ba-
 calaurea'ul, de Const. Mille. Prețul 2 cor.
 plus 10 b. porto.

Proba de foc comedie într'un act după
 A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n.
 Bogdan 30 b plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. Buticescu.
 Are tendința de-a combate credința de-
 șertă. Prețul 20 bani (cu porto 25 bani.)

Lira Bihorului, o carte cu po-
 vestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu
 Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani.)

Părintele Nicolae, schiță din viața
 preoților de G. Simu Prețul 60 b. + 6 bani
 porto.)

Cuvinte de aur sēu învățăturī înțelepte
 data de un părinte fiului său. Din operele
 lui I. H. Campe, tradus în limba română
 de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplai.
 Cu permisiunea prea Veneratului Ordina-
 riat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de bani, comedie în trei
 acte, localisată de A. Fom. Se recomandă
 mai ales pentru cei vrēu sē jōce teatrul
 Prețul 24 bani (prin postă 28 b.)

Viętu după mōrte, sēu nemurirea
 sufletului, dedusă din misterul ființei ome-
 nesci și desertăciunea celor trecătoare, de I.
 P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor.
 1.10).

Poesii de R. V. Buticescu. Prețul
 era la început 2 cor. 40 b., acum numai
 cor 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspini și zimbire, poesii și prosă
 de A. Pop. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

Instrucțiuni populare despre da-
 torințel și drepturile purtă datorului dere
 edate de Wilhelm Niemandz. A estă carte
 e un îndreptar de o trebuință nespuse de
 mare pentru toți căpi și afaceri cu dările.
 Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

„Omul“, noțiuni din anatomie și
 fiziologie și reguli igienice pentru conser-
 varea sănătății și a corpului omenesc de
 George Cătună inv. Acestă carte servește
 ca manual pentru anul al IV-lea al școlē
 pop., pentru școlēle de repetiție și pentru
 poporul nostru. Prețul 50 bani (plus 5 b.
 odrio.)

Pribeag, ediția I a de Ioan Iosif Sce-
 opul Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preț.
 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scriitorii, cetitorii și critici de N. Ră-
 dulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului sēu cāntarea sērbătorī-
 lor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus
 10 b. porto.

Taina norocului sēu Povestea sa-
 tului Nemerniceni de Tache Brănduș. Acestă
 carte e fōrte potrivită pentru poporul
 nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade populare de Avram Corcea
 costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. P. ntru
 România 3 lei 20 b.

Banca de școlă de I. Dariu, 30 b.
 plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educa-
 ționii de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

Idealul învățătorului român de I.
 Dariu, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat.
 Henry Bolo traducere în românească de
 membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“
 din (Blașiu. Prețu 2 cor. pentru România
 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poesii macedo-
 nene-originale și daco-române de P. Vulcan,
 cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Sătenului, romanele de Em.
 Pârdeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltōre“ romanele și impresii de
 Vlăduț, cor. 1-2 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. fōia
 de cunoscințe folositoare de prof. I. Moisil-
 legat în păreți tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

Povestea despre prințul Ahmed
 al Kamel sēu Pribeagul îndrăgostit
 Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

Buchetul, culegere de cāntări bē
 trānesci și naționale de I. Pop Reteganul.
 Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Logodnica contelui Stuart, pove-
 stire din viața Romānilor bihoreni, de L.
 Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor.
 (+ 10 b. porto.)

125 chiviturī de cari strigă fe-
 ciorii în joc, de I. P. Reteganul. Pr. 24 b.
 cu porto 30 b.

Noęi de ęrnă romanele pentru popor,
 de George Simu. Conține romanele cu tenden-
 țe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor.
 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opșaguri, cāt oiopte, cāt pilite și la
 lume împărțite, de I. P. Reteganul. Vre-o
 60 de poesii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schițe din Italia de Teodor Bule,
 prețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

Amintiri din Grecia de Teodor
 Bule; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

Poesii populare despre Avram
 Ianou adunate și publicate de Simeon Fl.
 Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someșană, poesii populare din
 jurul Năsăudului, culesse de Iuliu Bogdaru.
 Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat intro-
 ductiv despre frumos și artă de prof. Dr.
 Iosif Blaga. Prețul corōne 3.60 (plus 30 b.
 porto.)

Nu mē uita! Colecțiune de versuri
 pentru ocazii funebrale. Aranjată prin
 N. F. Neorufiu. Ediț. IV. Prețul 50 bani.
 (+ 5 b. p.)

Cursul la bursa din Viena.
 Din 26 Februarie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	101.15
Renta de corōne ung. 4%	99.60
Impr. cail. fer. ung. în aur 3 1/2%	93.70
Impr. cail. fer. ung. în argint 4%	99.30
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	99.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93.75
Bonuri rurale croate-slavone	99.60
Impr. ung. cu premii	200.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	158.—
Renta de hārtie austr.	100.80
Renta de argint austr.	100.80
Renta de aur austr.	120.95
Rente austr. 4% de corōne	101.10
Losuri din 1860.	154.50
Acții de-ale Bāncei austro-ungarē	15.70

Acții de-ale Bāncei ung. de credit. 740.50
 Acții de-ale Bāncei austr. de credit 685 —
 Napoleondori 19.07
 Mārct imperiale germane 117.02 1/2
 London vista 240.—
 Paris vista 95.42 1/2
 Note italiene 95.50

Cursul pieței Brașov.
 Din 27 Februarie n. 1903.

Banot rom. Cump.	18.80	Vend.	18.84
Argint român.	18.60	„	18.76
Napoleond'ori.	18.84	„	18.88
Galbeni	11.20	„	11.30
Mārct germane	116.90	„	117.20
Seris fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—
Lire turcesci	21.40	„	—
Ruble Rusesci	—	„	—

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll
 Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de
 apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greu-
 tăților celor mai cerbicioase la stomach și pāntece, în contra cărcelilor și acrelei la sto-
 mach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și
 a celor mai diferite bōle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce
 crește mereu de mai multe decenii încōce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corōne 2.—
 Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătōrescā.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
 Veritabilū numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu
 plumbul lui A. Moll.
 Franzbranntwein-ul și sarea este fōrte bine cunoscută ca un remediu popular cu de-
 osebite prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de rēcōlă.
 Prețul unei sticle originale plumbate, Corōne 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.
 Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodel cel mai nou pentru cul-
 tivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40
 Cinci bucăți Corōne 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca
 de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin
Farmacistul A. MOLL,
 c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tachlauben 9
 Comande din provinciă se efectuează gīnic prin rambursă postală.
 La depozite se se cēră anumit preparatele provădute cu isclitura și marca
 de apărare a lui A. MOLL.
 Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter
 și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
 Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai
 bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
 felul de caractere de litere din cele mai moderne
 este pus în pozițiune de a putē esecuta orī-ce
 comande cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru tōte speciile de serviciuri
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURI.
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Coverte, in toță mărimea.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNȚURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul
 tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, eta-
 giul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Co-
 mandele din afară rugām a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde
 la librăria și Nic. I. Ciurcu la Eremias Nepoții.